

6. Авторитет лектора значно знижується, якщо він займається переказом одного якогось підручника чи посібника. Із розвитком комп'ютерних технологій викладач перестав бути єдиним джерелом знань, тож і лекція повинна бути оригінальною і викликати інтерес студентів до предмету.

7. Під час лекції слід обрати правильний темп викладу матеріалу, адже рівень навичок конспектування у кожного студента різний. Варто зосереджувати увагу на ключових термінах, які обов'язково варто записати.

8. Одним із найбільших порушень можна вважати, коли лектор виступає із підручником та читає вміст його на занятті. Це приносить шкоду і компроментує кафедру загалом. Навіть якщо лекційний матеріал викладається вперше і проходить стадію апробації, він оформлюється за наявними вимогами і повинен відпрацьовуватися ще з більшою ретельністю.

Отже, одним із шляхів попередження педагогічних помилок під час лекції є удосконалення організаційно-методичної компетентності викладача, зокрема вміння правильно підібрати матеріали для найкращої підготовки студентів, виявляти гнучкість, бути готовим до перегляду своїх поглядів і до постійного самовдосконалення, створювати психологічно комфортні умови для самореалізації та розгортання творчого потенціалу. Також одним із головних завдань викладачів є вміння правильно поставити мету і добирати відповідні засоби для її досягнення. Основними ж умовами ефективності такої роботи вважаємо високий рівень професійної компетентності викладачів, зокрема рівень їхньої інтелектуальної підготовки для уникнення труднощів у викладацькій діяльності.

Список використаних джерел

1. Методика підготовки та проведення лекцій у національній академії внутрішніх справ / за ред. Є. М. Моїсєєва. URL: https://okop.naiu.kiev.ua/assets/files/npa-navs/MetRec_lekc.pdf (дата звернення: 14.04.2021).

Указна Н. С., магістр,
спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки»
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,
Україна.
Науковий керівник – Вейландс Л. В.-В., канд. пед. наук, доц.,
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,
Україна

СТУДЕНТ ЯК СУБ'ЄКТ МІЖОСОБИСТІСНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО

Становлення особистості нерозривно пов'язане із суспільством, в якому вона живе, з тією системою відносин, в які особистість втягується. Отже, соціум

впливає на особистість значною мірою визначає те, якою вона стане в майбутньому. У студентському середовищі складається певна система міжособистісних відносин між студентами і викладачами, а також між самими студентами. З усіх спектрів потреб потреба в міжособистісній взаємодії є однією з найголовніших. У спілкуванні людина пізнає не тільки оточуючих, але і себе, а так само налагоджує соціальні зв'язки [1, с. 54].

Міжособистісна взаємодія – це суб'єктивно пережиті взаємозв'язки між людьми, які об'єктивно проявляються в характері і способах взаємних впливів, що здійснюються людьми один на одного в процесі спільної діяльності і спілкування. Визначальним у взаємодії є відносини. Сформовані міжособистісні відносини визначають рівень міжособистісного спілкування та спільної діяльності. Успішність діяльності особистості визначається рівнем розвитку особистості, рівнем розвитку її спілкування і відносин. У процесі навчальної діяльності студент виступає її суб'єктом, тобто є носієм предметно-практичної активності і пізнання. Величезний вплив на нього мають викладачі, саме від їхньої взаємодії залежить, яким студент вийде зі стін університету і який скарб знань буде у нього в голові. У навчальному процесі має бути присутня конкуренція, адже вона допомагає виявляти особистості всі свої чинники та здібності [2, с. 256].

Система вищої освіти з навчання фахівців повинна володіти широким набором засобів, що забезпечують розвиток умінь. Одним із найбільш важливих моментів в цьому є та взаємодія, яка складається між викладачем і студентом: вступаючи у суб'єктні відносини і будучи їх активним учасником, студент починає сприймати реалізовані способи спілкування як норму, як свій індивідуальний вибір. Особистість перебуває в колективі, формується і розвивається. Студентський колектив представляє собою певний ступінь у розвитку особистості, який формує окремі якісні характеристики особистості, здатність функціонувати в колективі, вирішувати завдання, виходити з конфліктних ситуацій, тобто бути повноцінним суб'єктом соціального життя суспільства.

Взаємодія викладача і студента містить спільну діяльність на основі загальних цілей. Важливо пам'ятати, що процес взаємодії викладача та студентів протікає у зіткненні цілей, інтересів, життєвих позицій, мотивів, особистого індивідуального досвіду. Під час взаємодії викладача та студентів необхідно більше орієнтуватися на підвищення активності студентів, встановлення з ними зворотного зв'язку. Міжособистісні відносини розвиваються в динаміці: вони зароджуються, закріплюються, досягають певної зрілості, після чого можуть поступово слабшати.

Також одним із найважливіших процесів є міжособистісні відносини між студентами. Спілкування між студентами – це обмін духовними цінностями.

Спілкування є не тільки окремою сферою діяльності студента, а й найважливішою умовою його особистісного становлення. Студентська група характеризується спільністю її членів, яка робить її відносно автономним утворенням. У студентській групі визначальними є взаємини і взаємодія між учасниками, емоційний контакт, податливість або опір груповому тиску, цілі і цінності спільної діяльності. Це допомагає їм розвивати свої комунікативні навички. Під час міжособистісного спілкування студент може підвищити рівень свого розвитку [3, с. 456].

Міжособистісна взаємодія також має прямий вплив на успішність навчання студентів. У процесі навчальної діяльності великий вплив на студентів надає саме викладач, адже від нього залежить, як студент сприйматиме подану інформацію і яким вийде зі стін університету. Але не варто заперечувати того факту, що і сам студент має великий вплив на процес навчання. Від нього залежить, який підхід до навчання групи загалом і кожного студента окремо обере викладач. Під час взаємодії викладача зі студентами викладач повинен брати до уваги низку факторів: необхідно враховувати дидактичні аспекти, що передбачає формування умов для успішного навчання студентів, застосування інтерактивних методів навчання. У процесі навчання у вузі студент вибирає собі професію і намагається оволодіти нею. Він намагається відчувати себе в різних сферах, самостійно планує своє подальше життя [4, с. 15].

Від характеру міжособистісної взаємодії насамперед залежить рівень успішності студентів, потім самопочуття і психічний стан групи загалом, а також ступінь реалізації і самореалізації студента.

Список використаних джерел

1. Бодалев А. А. Восприятие и понимание человека человеком. Москва, 1982. 199 с.
2. Кан-Калик В. А. Основы профессионально-педагогического общения. Грозный, 2005. 531 с.
3. Мороз В. А. Межличностные отношения студентов, влияющие на процесс становления личности. *Международный журнал прикладных и фундаментальных исследований*. ИФ РИНЦ. 2016. № 11-4. С. 735–739.
4. Ферапонтова О. И. Влияние внутригрупповых отношений на развитие личности студента как будущего профессионала. *Педагогика*. 2002. № 1. С. 24–32.